

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 61.

V Ljubljani, v sredo 14. marca 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zбора.

Z Dunaja, 13. marca.

Naučni minister pa Slovenci.

Nemški liberalni listi niso nič kaj zadovoljni, da je slovenski poslanec dr. Tonkli v budgetnem odseku tako ostro prijemal ministra Gautscha in ponavljal resolucijo zastran slovenskih paralelk. Današnji listi imajo v tej zadevi obširno poročilo, v katerem omenjajo, da je dr. Sturm med Tonklijevem govorom, ki je ministru očital, da je njegova vprašanja kar preskočil, zaklical: „To je uljudno!“ In ko je Tonkli na to opomnil, da je izrazil le svoje prepričanje, čuli so se glasovi: „pa malo uljudneje bi bilo bolje“. Že zadnjič sem omenjal, da je bil dr. Tonkli med sobotnim govorom razburjen, ker se ministru še ni zdelo vredno, poslušati ga, in ker je tako nejasno odgovarjal. Sicer pa je imela ostrost dr. Tonklija dober vspeh; minister je izprevidel, da tako ne pojde naprej, in je bil v svojem drugem odgovoru bolj jasen.

Včeraj je budgetni odsek nadaljeval razpravo o šolskem proračunu, in dr. Tonkli je ministra pri industrijalnih učilnicah dostojno vprašal, kako je z obrtno šolo v Ljubljani, kedaj se bode ustanovila in s katerim učnim jezikom. Tudi je tožil, da je napredovalna strokovna šola v Gorici slaba, ker poučujejo na nji le ljudski učitelji in je ravnatelj nastavljen le provizorično. Ko bi poučevali profesorji srednjih šol in bi bil vodja stalno nastavljen, našel bi se za to službo sposobnejši mož in vspeh bi bil veliko boljši. Enako je priporočal ministru strokovni šoli v Marianu in Foglianu.

Minister Gautsch je na prvo vprašanje odgovarjal, da se bode v Ljubljani strokovna šola za leseno obrt odprla meseca oktobra; učni jezik bo slovenski, v učnem načrtu pa se bode poskrbelo tudi za pouk nemškega jezika. Gledé Gorice ni odgovarjal ničesa, o šoli v Marianu pa je zagotavljal, da se bode vlada primeroma ozirala na njo. Danes

pridejo v budgetnem odseku na vrsto ljudske šole, pri katerih bo dr. Tonkli za koroške Slovence tirjal slovenske ljudske šole.

Zahvala nemškega kanclerja.

Današnje sejo pričel je dr. Smolka z naznanilom, da mu je od ministerskega predsednika došel dopis, v katerem mu sporoča po vnanjem ministerstvu prejeto zahvalo nemškega ministerstva za izraz sočutja poslaniške zbornice o smrti cesarja Viljema.

Schönerer v pasti.

Drug važen dopis, ki je danes došel zbornici, bil je dopis c. kr. deželne sodnije dunajske, v katerem prosi dovoljenja, da bi se smela pričeti sodnijska preiskava zoper viteza Schönererja, katerega toži državno pravdnštvo zaradi hudodelstva javnega posiljenja po §§ 83. in 99. kazenskega zakona. Schönerer prišel je namreč o polnoči med 8. in 9. t. m. z nekaterimi s palicami oboroženimi tovariši v vredniško hišo „N. W. Tagblatt“ in se je hudoval nad vredniki, ker so bili po krivem razglasili smrt nemškega cesarja, ki ga je Schönerer bajé imenoval „našega svetlega cesarja“. Zarohnil je nad njimi: Židovski pobalini, poklekните! Eden tovarišev njegovih je zavihtil palico, da bi začel pretepati časnikarje, pa na njih klic so jim prišli na pomoč tiskarski hlapci in stavci, ki so naklestili Schönererja in tovariše ter jih po stopnicah pometali iz hiše. Dva tam stoječa policaja sta jih potem tirala k policiji, kjer se je Schönerer zopet silno surovo obnašal, ne da bi ga bil uradnik zaradi tega pokaral in reč zapisal v zapisnik, kakor so zahtevali napadeni časnikarji židovskega lista, češ, da pozna Schönererja, s katerim je treba ravnati kakor s kakim pijancem. Ta popustljivost dotičnega uradnika policijskemu vodji ni bila po volji in za kazen ga je nemudoma premestil k drugemu policijskemu uradu. Napad Schönererjev pa je sporočil državnemu pravdnštvu, ki je pri deželni sodnji zoper Schönererja in dva tovariša vložil tožbo zaradi javnega posiljenja.

Pravili so včeraj po Dunaji, da je Schönerer iz strahu pred kaznijo pobegnil v Berlin, ali to ni res, ker je bil danes v zbornici ter se je med čitanjem deželno-sodnijskega pisma pri besedah, da je s tovariši pridrl v hišo „Tagblattovega“ vredništva, na vse grlo zadril: To vse je zlagano! Predsednik dr. Smolka mu je zaukazal molčati, ker ni imel besede, in ga je ob enem poklical k redu. Ako je bilo vse res tako, kakor pripovedujejo časniki, se je Schönerer vjel v past, iz katere ne bode ušel; reč ne pride pred porotnike, ampak pred izjemno sodišče, ki bode z njim ravnalo po zakonu in mu pokazalo, da ne gré zakonov predrzno prestopati, kakor si Schönerer v svoji samoljubni ošabnosti domišlja. Ako bode pa obsojen zaradi hudodelstva javnega posilstva, izgubi tudi poslaništvo in za nekaj let stopi iz javnega življenja.

Plača veroučiteljev.

Peticij za in zoper versko šolo je bilo danes toliko predloženih, da bi bilo predolgo trajalo vsako posebej naznanjati. Zato je g. predsednik prosil, naj se njih oglašenje opusti, ker bodo itak vse zapisane v zapisniku. Ker temu predlogu nihče ni oporekal, prestopila je zbornica na dnevni red in nadaljevala razpravo o plači veroučiteljev. Prvi je govoril dr. Weitlof v enakem smislu, kakor prejšnji liberalni govorniki, za njim pa je prišel na vrsto budijeviški kanonik Špelina. Ker se ima za njim splošna razprava skleniti, bodo vpisani govorniki volili glavna govornika. Ker gré ura že na dve, bode komaj ta točka danes dovršena, in mnoge druge točke dnevnega reda bodo ostale za prihodnje sejo.

Prisilno zavarovanje.

(Dalje.)

Da bi deželnej zavarovalnici na ljubo občine izpolnjevale boljše strogo določbe stavbenega reda, o tem je pač opravičen dvom. Občinski predstojniki

LISTEK.

„Jezičnik“ v slovenskem slovstvu ob njegovi petindvajsetletnici.

(Predaval v Katoliški družbi A. Kalan.)

(Dalje.)

V predgovoru med drugim piše „Jezičnik“: Da spolnim omenjeno dolžnost — namreč hvaliti svoje rajne dobrotnike — in zaslužim nekoliko sedanjo dostojnost, sem po „Učit. Tovarišu“ l. 1871—1873 zlasti v slovstvenem oziru popisal moža, kateri, sedaj že davno med rajnimi, po lepih delih in znamenitih svojih zaslugah mnogim dobrotnik, nam vsem daje slaven izgled v posnemanje ter se šteti sme med Slovenije stebre, in ta mož je Fr. Ser. Metelko.

Rojen l. 1789 postane Metelko l. 1815 ekonom in duhovni voditelj v semenišču, kjer je bil tedaj vodja sloveči M. Ravnika; ves vnet za slovenščino je Ravnika, začetnik nove, veselejše dóbe za slovenščino, navdihoval Metelka in mu je res pravi duhovni oče. Pač živo sta čutila oba, kaj se pravi brez znanja slovenskega jezika mlade duhovnike pošiljati med narod slovenski. Kako so pa tudi — sami poptujeni

— poptujevali narod, kako kvarili njegov jezik, ker se ga znanstveno nikjer učili niso. (Cf. „Jez.“ IX. 3.)

Zato iskreni Ravnika prosi barona Žigo Zoisa in Jerneja Kopitarja, naj pomoreta, da se ustanovi stolica slovenskega jezika v Ljubljani. In res: l. 1817 18. marca že priseže kot prvi očitni učenik slovenskega jezika — Metelko s 400 gld. plače, proti temu, da ga razlaga po štiri ure na teden bogoslovcem II. letnika, kamor so smeli poslušat hoditi tudi učenci iz liceje. — L. 1820 je Metelko po Vodniku kranjski tolmač, ki je do l. 47 prestavljal nemške cesarske ukaze v deželni jezik; l. 1825 dá svoje sloveče in največe delo: Lehrgebäude der Slowenischen Sprache im Königreiche Illyrien und in den benachbarten Provinzen, spisano po Dobrovskega enaki česki slovnici. To slovnico je slovenski in slovanski učeni svet pozdravil z velikim veseljem.

Rabil je Metelko v tej knjigi svojo abecedo, Metelčico, ki je dobila mnogo prijateljev, a vzbudila tudi mnogo nasprotnikov; začela se je sloveča abecedna vojska l. 1831, končala se s cepcem l. 1833 in Preširen ji je zložil nagrobnico, da „vsi homeopati — ji niso mogli pomagati“. „Metelčica (Žabičica) je umrla“, kakor so neki celo otročaji popevali po ulicah. — Uprav „Jezičnikova“ zasluga

je, da nam je temeljito pojasnil to zanimivo črkarsko pravdo, kako se je vršila na Koroškem, na Štajerskem in na Kranjskem. Sama na sebi je bila res nepotrebna, kakor sodi Preširen:

Da pravdajo se ti može mor'biti,
Za kar so se nekdanji Abderiti
V sloveči pravdi od oslove sence.

venar je bila povod živahnemu slovstvenemu gibanju. V tem smislu pravi „Jezičnik“: (X. 47.) Črkarska pravda ali abecedna vojska je sicer mnoge razprla, nekatere hudo ranila, nekaterim celo zgrenila njihovo delovanje na slovstvenem polji; pa je tudi mnoge vzbudila in vžgala, zlasti neuhovne, da so se marljivo pečati jeli z dotlej zanemarjeno slovenščino. Koliko učene tvarine je spravila ona na dan in kako očitno je pokazala vnanjemu svetu, da za uk je Slovenec prebrisane glave.

Tudi ta pravda ni zagrenila Metelku slovstvenega delovanja, tudi zanaprej je pridno gojil jezikoslovje do svoje smrti. O njem veljajo besede Slomškove: Tihemu potoku podoben, ki lepe senožeti in ravne polja rosi, je delal Metelko do svoje sive starosti kakti naš drugi Dobrovski. Bil je Metelko ves Slovenec in pa Dolenjec. Bodi mu slava! „Jezičnikovemu“ spisu o Metelku daje posebno veljavo, da so objav-

jejo nekateri morda še „katoliške Slovence“. Torej katoliški učitelji, odgojeni v katoliških učiteljskih, ki tudi sedaj še poučujejo katoliške otroke, vzdignili so se zoper versko šolo, za katero se potegujejo vsi verni in pravi Avstrijci! Ali mar menite gospodje, da ste govorili in delali v smislu ljudstva, med katerim živite in poučujete? Mar li menite, da imate za seboj stariše otrok, katere poučujete? Mislite li, da Vas bo ljudstvo, ako bo zvedelo, zakaj ste glasovali, še spoštovalo? Se li mar ne bo balo, da napojite z brezverstvom, s katerim se ponašate pred svetom, tudi njih otroke? Kdo naj bi pošiljal v Vaše učilnice svoje otroke brez strahu, da izgubijo pod Vašim nadzorstvom in vodstvom najdražji zaklad sv. vere? Ljudstvo belokranjsko je verno, zvesto udano sv. katoliški cerkvi, izvzemši morda kakega meščana. Sicer pa, gospodje učitelji, hvaležni smo Vam, da ste se izjavili toliko „slovesno“ in očitno proti Liechtensteinovemu verskemu šolskemu predlogu, s tem vrgli ste krinko raz obraz, da smo Vas spoznali, kakega duha ste.

Z Gorenjskega, 9. marca. (27 let star krščeneec.) V neki fari na Gorenjskem se je pretekli predpust ženil 27 let star ženin, sin nemožene matere, ki je že umrla. Rojen je bil v neki vasi na Koroškem, kjer je njegova mati slučajno stanovala. Okoli pol leta starega vzame mati seboj ter ga nese domov na Gorenjsko, kjer deček, kakor drugi otroci, hodi v šolo, gré potem k sv. birmi, izpovedi in k sv. obhajilu. Čudno se mu pa zdi, kako je to, da njega k vojaškemu naboru ne kličejo, dasiravno je leta primerna že davno izpolnil; zato gré pred par leti (okoli 24 let star) sam k okrajnemu glavarstvu vprašat, da bi bil potem prost vsake skrbi gledé vojaščine. Okrajno glavarstvo se obrne najprej do farnega urada, kjer ima domovinsko pravico in kjer je v šolo hodil; a ta mu ne more dati nobenih natančnih izpiskov, kje in kedaj bi bil rojen dotičnik. Nato razpošlje isto okrajno glavarstvo na vse strani vprašanje, če je bil tukaj ali tam med leti 1857—1862 rojen neki Anton D.; kaj se je izvedelo potem, dopisniku ni znano, le to vé, da je bil mladenič poklican k okrajnemu glavarstvu, kjer so mu rekli, da on ni Anton D., kakor so ga sploh ljudje klicali, ampak Franc. Vendar ime so mu premenili samo za eno leto, potem so mu pustili spet staro ime Anton, ker so se prepričali, da o njem niso od nikoder nič gotovega izvedeli, in zdaj je imel mir od okrajnega glavarstva.

Letošnji predpust pa, ko se je hotel ženiti, moral je dobiti krstni list, pa kje naj ga išče? Po še enkratnem brezuspešnem iskanju v domačem kraju, gré na Koroško v svoj rojstni kraj, kamor je že poprej enkrat šel z materjo. Prva pot mu je v farovž; ko tam nič ne izvé, pa gré k gospodarju, v čegar hiši je bil rojen. Ta mu pové, da je bil res v njegovi hiši rojen, krščen pa ni bil, ker tega ni pustil njegov oče, ki je luteranske vere. In mati iz bojazljivosti ga res ni poslala h krstu ne na Koroškem, ne potem domá. Knežješkofijski ordinarijat je zato odredil, naj se dotični, ki je (po lastni napovedbi) že 27 let izpolnil, krsti, za kar se je odmenila kvaterna nedelja v postu.

Da sem objavil to stvar, nagnilo me je nekaj to, ker vem, da bodo gg. sobratje radi izvedeli, kedo je tisti Anton D., po čegar rojstvu je okrajno glavarstvo v Kr. tolikrat vpraševalo, posebno pa še zaradi tega, ker iz tega jasno vidimo, kako potrebno je, da se ljudje, ko pridejo v faro, zglasé pri duhovnem pastirju ter seboj prinesó pisana dokazila, kedo in kaj so, kar tudi politične postave ukazujejo, n. pr. ministerska naredba od dné 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198, in le žele bi bilo, da se to ljudstvu razglasi (kakor postavim e. kr. okrajno glavarstvo v Litiji dné 6. aprila 1884, št. 2249), kjer se še ni zgodilo.

Pri tej priliki naj izrazim tudi neko željo vodstvu deželne porodnišnice, oziroma duhovnemu pastirju, ki tamošnje matrike spisuje; naj namreč naznani rojstvo vsakega otroka farnemu uradu istega kraja, kjer ženska po navadi stanuje, seveda, če pové svoje pravo ime. Ker sicer se večkrat lahko prigodi, da je dosti ljudi v fari, za katere duhovni pastir še ne vé, ker ženska sama iz znanih ozirov tega ne bo prišla praviti.

Iz Zagreba, 8. marca. Kdor je nekoliko let preživel v Zagrebu, moral je opaziti, kako se mesto vse to lepša in diže. Da, nove hiše rastó, rekel bi, kakor gobe iz zemlje. Kdo li bi pred nekolikimi leti mislil, da bodo v oni novi ulici, ki so jo krstili

„Prilaz“, stale tako lepe in krasne zgradbe. Bržkone bode ta ulica za nekaj let jedna najlepših ulic, ki bode krasila slavno prestolnico hrvaško. Nedvomno je to od velike koristi: mesto namreč povečalo se bo za celo ulico. Ravno tako širi se mesto tudi proti Savi. Nedavno so vozili smeti na mesto, kjer sta sedaj tako lepa trga „Zrinjevac“ (ali pa: Zrinski trg) in pa „Akademijski trg“. Krasne so tu hiše — bolje rečeno palače.

Ko vidimo in razmatramo to olepševanje mesta, narine se nam vprašanje, bo li Zagreb kaj kmalu imel značaj — velemesta. E, sedaj še ne, a to je gotovo, da čaka Zagreb slavna bodočnost. Na lepem je in v ugodnem položaju, a ne daleč teče Sava, od koje se tudi more Zagreb danes ali pa jutri nadati velike koristi. Promet in trgovina sta tudi živa, a gotovo se bode sčasom še bolj razprostrla. Brez sumnje bosta Zagreb „velegradom“, v kojem se mestu bode koncentrovalo celo kulturno in materialno življenje skupne Hrvaške. Ali pa se bode Zagreb ločil od svojih sodrugov, toda v čem? V tem, ker v Zagrebu ne bo one nemarnije, na kojoj naidemo v ostalih velemestih. Že sedaj je Zagreb veliko mesto, a zaman boš iskal čistejšega mesta. Gosp. Veber, koji je dovolj zemelj propotoval in dosti videl mest, veli v svojem „Put v Carjigrad“, da so druga mesta lepša, večja in da imajo tudi lepši položaj, krasnejše zgradbe in spomenike; ali težko da boš našel čistejše in boljše urejeno mesto. A komu imamo zahvaliti, da se mesto tako lepo diže? Gotovo v prvi vrsti zavednim in rodoljubnim meščanom našega mesta, koji — z malimi izjemami seveda — svojo rodoljubno dolžnost vrše ravno odločno. Oni ne prepuščajo nijedne prilike, da okrasé in uredé mesto. To je lepo! Ljubljancani! ravnajte se po slovanskih bratih!

Lihozarjev.

Dnevne novice.

(Pri slavnosti v Djakovu) bo „družbo sv. Mohorja“ zastopal kanonik prečastiti gospod Lambert Einspieler ter vladiki Strossmayer-ju izročil posebno adresu družbe.

(Instalacija.) Čast. g. Ivan Kljun, kapelan v Št. Jurji pri Kranji, bil je večeraj na faro Št. Martina v Sp. Tuhinji kanonično vmeščen.

(Č. g. Josip Zelnik), kapelan v Šmartnem pri Litiji, je šel kot administrator na Vače.

(Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi v nedeljo dné 18. marca 1888 koncert v proslavo zlatomašnika, biskupa dr. Josipa Juraja Strossmayer-ja v redutni dvorani. Vspored: 1. Thomas: Ouvertura iz opere „Mignon“, svira vojaška godba. 2. Slavnostni govor, govori gosp. Ant. Trstenjak. 3. A. Foerster: „Samo“, zbor s četvero-spevom. 4. Gounod: Fantazija iz opere „Romeo in Julija“, svira vojaška godba. 5. S. Gregorčič: „V pepelnici noči“, deklamuje gđ. Zvonarjeva. 6. A. Foerster: „Gorenjski slavec“, zbor s tenor-solo in spremljevanjem vojaške godbe; solo poje g. Meden. 7. Lilienberg: „Trotzköpfchen“, karakteristiški godbeni proizvod, svira vojaška godba. 8. F. S. Vilhar: „Naša zvezda“, zbor s tenor-solo, poje g. Meden. 9. Strauss: „Donauweibchen“, valček iz operete „Simplicius“, svira vojaška godba. 10. B. Ivapic: „Kdo je mar?“, veliki zbor s tenor-, bariton- in bas-solo; spremlja vojaška godba. Začetek ob polu 6. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I., II. in III. vrste po 1 gld., IV., V. in VI. vrste po 80 kr., ostali sedeži v parterji 60 kr., parter 40 kr., dijaški in vojaški biljet 30 kr., sedež na galeriji 40 kr., galerija 20 kr. — Sedeži se dobivajo pri g. Hugonu Turku, trgovcu na mestnem trgu, in na dan koncerta zvečer pri blagajnici. K obilni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

(Županstvo) v Šmartnem pri Litiji je dalo povelje, da morajo biti vse prodajalnice in gostilnice med dopoldansko in popoldansko službo božjo zaprte ob vseh nedeljah in zapovedanih praznikih. Med tem časom se smé prodajati in točiti le popotnikom, ki pridejo iz daljnih krajev. Take naredbe so potrebne tudi drugod po deželi.

(V Kropi) je bilo večeraj dné 12. t. m. blagoslovljeno novo šolsko poslopje. Zbrali so se otroci z učiteljstvom v cerkvi, kjer je imel čast. g. župnik Kapus sv. mašo ter blagoslovil šolska križa. Po končani sveti daritvi je blagoslovil č. g. župnik še šolski sobi. Doslej smo imeli v trgu enorazrednico,

sedaj dobimo vsled vikšega ukaza dvorazrednico in se bo ta razdelitev kmalu izvršila. Hvaležen pa mora biti trg pokojnemu prečastitemu blagemu rojaku Ivanu Šolarju, bivšemu deželnemu šolskemu nadzorniku, ker je on daroval občini prostorno poslopje, ki se je sedaj priredilo za šolsko hišo. Bog daj, kakor je dejal č. g. župnik, da bi duhovščina in učitelji delali vzajemno v novi šoli, podpirali drug drugega v dušni in telesni blagor mladine.

(Slovenska predstava) bode v nedeljo, dné 18. marca t. l. Na mnogostransko zahtevanje se bode igralo: „Vzbujeni lev“, opereta in „Prvikrat v gledališči“, burka v jednom dejanji. — V ponedeljek, dné 19. marca, pa bo zadnja predstava v tekočem meseci in sicer na korist učitelju in režiserju g. Ignaciju Borštniku. Na repertoarji za benefico je: „Prestop žene“, igrokaz v treh dejanjih. Spisal Girardin. Poslovenil J. K. V začetku večera pa: „Ženski jok“, igra v jednom dejanji. Po francoskej poslovenil V. Mandelc. Začetek predstavi je v nedeljo ob polu 8. uri, v ponedeljek ob 7. uri zvečer.

(Letni somenj) v Litiji dne 12. t. m. je bil jako slabo obiskan; zaradi slabega vremena ni bilo ljudi, kupcev in tudi živine malo, pa še ta po ceni.

(Osepnice.) Dné 12. marca ni nobeden zbolel. Ozdraveli: 2 moška, 2 ženski, 1 otrok. Umrlí 2 moška, 2 otroka. Bolnih 57 oseb.

(Redek slučaj.) Iz Bezuljaka na Notranjskem se nam poroča: Minolo soboto je po kratki bolezni umrla Marija Tomec v 55. letu svoje starosti. Njen mož, Anton, 60 let star, je bil isti dan dopoldne še popolnem zdrav; prevelika žalost vsled smrti njegove žene pa ga je tako pretresla, da je bil v nedeljo zjutraj ob 5. uri že mrlič. Dné 12. t. m. so oba ob enem pokopali. Bila sta revna zasebnika in zapustila troje nepreskrbenih otrok.

(Deželna flockska komisija) je zborovala v Ljubljani dné 12. t. m. Predsedoval je g. deželni predsednik baron Winkler. Komisar Reichl je poročal o razširjenji trtne uši na Dolenjskem, v kostanjeviškem in krškem okraji so okuženi vinogradi vseh katastralnih občin. Trtna uš se je prikazala tudi v novomeškem, mokronovškem in črnomaljskem okraji. Ameriška trtnica v Kostanjevici obsega 2 ha. Ameriških trt je kupilo 24 posestnikov 17.654 kosov po 1 kr. Komisija je sklenila priporočiti vladi, da v smislu sklepov deželnega zbora napravi še dve trtnici v mokronoškem in črnomaljskem okraji in da kmetijski družbi dovoli podporo, da napravi ameriško trtnico tudi na pripravnem kraju blizu Ljubljane. Na Grmu naj se vpelje poseben kurz, kako je treba cepiti domača plemena na ameriško trto. Vlada naj predloži državnemu zboru zakon, po katerem se z ameriško trto zasajeni vinogradi tekom 10 do 12 let ne smejo prodati na eksekutivni dražbi.

(Najstarejši vladar) na svetu, odkar je nemški cesar umrl, je sv. Oče papež Leon XIII., sedaj že 78 let star. Za njim pride nizozemski kralj Viljem III. z 71 leti, danski kralj Kristijan IX. z 69 in angleška kraljica Viktorija tudi z 69 leti. 62 let je star cesar braziljanski, Don Pedro II., 59 let kralj Oskar švedski in norveški in 57 let pa naš cesar Franc Josip I. Najmlajši med vladarji je pa sedanji španjski kralj, ki še nima dveh let.

(Nov hótél) tik južnega kolodvora v Građci pozidal je minolo jesen g. Danijel na mestu, kjer se pričinja tramvaj.

(Odlomek iz graške statistike.) Meseca januarija bilo je v Građci 97 zakonov sklenjenih, med temi štirje mešani, 85 jih je pa smrt ločila. V 55 slučajih umrl je mož, je torej 25 vdov več ostalo, kakor vdovcev. Rodilo se je meseca januarija 112 dečkov in 121 deklic. — Živine so pobili in zaklali v mestni klavnici: 1386 volov, 32 bikov, 326 krav, 98 telic, 87 konj, 20 komadov drobnice, 168 telet in 18 prešičev. V zasobnih mesnicah: 166 telet in 657 prešičev. Zaklanih se je vpeljalo v mesto 2403 telet, 180 komadov drobnice in 5640 prešičev. Zaplenila je policija pri klanji 2 prešiča, 1 kravo in 2 teleti zaradi bolehavosti, 6 telet pa, ker so bila še premlena.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Te dni razposlana okrožnica v uradnem delu objavlja, da je vodstvo oskrbelo knjižico, ki v poljudnej obliki razlaga poslovanje v poštnohranilničnem prometu. Veljá 20 kr. — Zatem sledi izkaz gledé prometa v mesecu februarju. Iz istega povzamemo sledeče črtice: V rečenem mesecu se je vložilo 411.382krat v skupnem znesku za 48.750.283 gl.; od tega pride na Štajersko

